

Udfordringerne på det specialiserede socialområde kan løses

Spørg KLK hvordan!

Mange kommuner har svært ved at holde styr på økonomien på det specialiserede socialområde (børn og unge med særlige behov samt udsatte voksne og handicappede). Udfordringen består for det første i, at kommunens øvrige serviceområder sættes under pres. For det andet er det en udfordring at forudse og forklare de stigende udgifter. Er det prisen på tilbuddene? Er det antallet af tilbud der gives? Og hvordan er sammenhængen mellem den aktuelle visitationspraksis, og det serviceniveau politikerne har forestillet sig, at kommunen skal have?

Giv styringen et eftersyn

KLK har lavet et nyt koncept, som giver kommunen en tilstandsrapport på kommunens styringsevne inden for det specialiserede socialområde. Tilstandsrapporten giver KLK's vurdering af kommunens styring på ni kategorier, der er helt centrale for kommunens styring. For hver kategori kan kommunen opnå følgende vurderinger:

- A: Kommunens styringspraksis er god
- B: Styringspraksisen nogenlunde, men der er plads til forbedring af kommunens styringspraksis
- C: Kommunens styringspraksis bør ændres.

Tilstandsrapporten er en screening af kommunens styringspraksis på det specialiserede socialområde. Det betyder, at kommunen ved at bestille en tilstandsrapport hurtigt får et overordnet overblik over, hvor der skal sættes ind, hvis kommunen skal have styr på udgifterne. Det betyder også, at Tilstandsrapporten – i modsætning til traditionelle konsulentprodukter – ikke går i dybden indenfor en enkelt styringskategori, men derimod giver et overordnet overblik over kommunens placering på alle kategorierne. De ni kategorier, som kommunen testes på er:

1. Hvorvidt man på alle niveauer i kommunen taler om området som styrbart.
2. Hvorvidt kommunen har et politisk defineret serviceniveau, og om det er formuleret så præcist, at kommunens ansatte kan bruge det som rettesnor i visitationen.
3. Hvorvidt kommunens overordnede udgiftsniveau (vurderet på offentligt tilgængelige nøgletal) på det specialiserede socialområde ligger højere, på niveau med eller lavere end sammenlignelige kommuner.
4. Hvorvidt der er principper for, hvilke kompenserende initiativer, der bør igangsættes ved konstatering af udgiftsskred (fx om der påbegyndes revisiteringer).
5. Hvorvidt kommunens topledelse ved hjælp af god ledelsesinformation, følger udgiftsudviklingen på området tilstrækkeligt tæt (fx om der er en tæt kobling mellem visiterede ydelser og økonomiske konsekvenser)
6. Hvorvidt der i visitationen altid opereres med alternative løsninger inden for forskellige prisklasser.
7. Hvorvidt der er systematisk opfølgning på alle sager og hvorvidt opfølgningen benyttes til at styrke styringen.
8. Hvorvidt kommunen stiller klare krav til eksterne institutionerne på det specialiserede socialområde – det gælder andre kommuners/regioners tilbud samt private tilbud.
9. Hvorvidt der eksisterer et samarbejde mellem kommunens bestiller og egne udførere, som bidrager til at sikre princippet om bedst og billigst.

Sådan bliver tilstandsrapporten til?

Gennem 6 interview stilles skarpt på kommunens styring på det specialiserede socialområde. På baggrund af interviewene samt KL's kendskab til andre kommuners styringspraksis udarbejdes en rapport på 10-15 sider. Rapporten giver dels kommunen en status på styringspraksis, dels vil den beskrive om og i givet fald hvor, kommunen bør sætte ind med nye initiativer.

De 6 interview er med:

- Udvalgsformand på området
- Direktøren for området
- Relevante chefer og ledere på området
- Sagsbehandlere på området
- Ledere af kommunens egne udførerinstitutioner på området
- Økonomimedarbejdere med ansvar for området (centralt eller decentralt placeret)

Hovedindtrykkene fra interviewene drøftes efterfølgende på en workshop, hvor alle de interviewede deltager.

Rapportens hovedkonklusioner præsenteres på et to-timers seminar for kommunalbestyrelsen eller det relevante udvalg samt kommunens direktion.

Tilstandsrapporten kan rekvireres enten for det specialiserede børneområde eller det specialiserede voksenområde.

Pris: 75.000 kroner + transport

Øvrige ydelser på det specialiserede socialområde

KL's Konsulentvirksomhed (KLK) tilbyder en række øvrige ydelser, som understøtter, udvikler og inspirerer styringen på det specialiserede socialområde. Nedenfor ses en liste over nogen af de ydelser, som kan leveres på dette område.

Oplæg om styring på det specialiserede specialområde

Målgruppe: Byrådet, økonomiudvalget, socialudvalget og andre relevante fagudvalg samt direktionen.

Udgangspunktet for oplægget vil være behovet for at faglighed og økonomistyring sammen bliver udgangspunktet for visitationen af ydelser. Det vil være muligt at få et oplæg, som har primært fokus på enten børneområdet eller voksenområdet.

Oplægget vil/kan:

- Komme med bud på gode styringsredskaber
- Illustrere hvilke muligheder der er for at arbejde med effektiviseringer på området.

Varighed: 1 – 2 timer

Temadag om styringen på det specialiserede socialområde

Målgruppe: Byrådet, økonomiudvalget, fagudvalg, direktionen, chefer og ledere på området, sagsbehandlere på området

Indhold: Temadagen er struktureret i form af en workshop, hvor deltagere får lejlighed til at arbejde med styringsmulighederne på området. Temadagen kommer således til at foregå i en vekselvirkning mellem oplæg fra konsulenterne samt konkret og fokuseret arbejde med, hvordan man kan lave en bedre praksis i kommunen

Oplæggene på temadagen sætter fokus på de muligheder, der er for styringen af det specialiserede socialområde. Udgangspunktet vil være behovet for at faglighed og økonomistyring sammen bliver udgangspunktet for visitationen af ydelser. I oplægget vil der endvidere være mulighed for at høre om, hvordan man organisatorisk kan arbejde med effektiviseringer på området.

Det er muligt at få en temadag, som primært har fokus enten på børneområdet eller voksenområdet.

Analyse af økonomistyring, styringskultur og organisering på det specialiserede socialområde

Målgruppe: Politikere og administration, der arbejder med økonomistyring på det specialiserede socialområde

Indhold: Der gennemføres et projekt, hvor styring og organisering af det specialiserede socialområde analyseres med henblik på udarbejdelsen af en række vurderinger og anbefalinger, som kan danne grundlag for et styrket arbejde med faglighed og økonomistyring på området. Projekt kan efter ønske indeholde ét eller flere af nedenstående analyseelementer.

- Benchmarkanalyse på offentligt tilgængelige nøgletal
- Analyse af budgetsikkerhed, budgetpraksis, udgiftsudvikling og budgetforudsætninger
- Visitationsanalyse – gennem udvalg af anonymiserede afgjorte sager giver konsulenterne feed back til myndighedsområdet med fokus på mulige alternative tilgange i visitationen af den udvalgte sag.
- Analyse af styringskulturen på de specialiserede socialområder
- Analyse af det organisatoriske og ledelsesmæssige setup på de specialiserede områder i kommunen
- Analyse af politikker og målsætningers bidrag til styring og niveaulægning på området

Pris: Hvert analyseelement koster mellem 50.000 kroner og 200.000 kroner at gennemføre. Et samlet konsulentprojekt koster typisk mellem 300.000 kroner og 800.000 kroner at gennemføre. Prisen er afhængig af nærmere aftale om projektets indhold.

Bemærk: Et eller flere af disse elementer vil kunne købes i forlængelse af en tilstandsrapport, såfremt der er behov for det.

Kurser om styring på det specialiserede socialområde

KLK tilbyder i samarbejde med COK kurser om styring på det specialiserede socialområde. Der udbydes kurserne:

- Styr på økonomien på det specialiserede område for børn og unge
- Få styr på økonomien på handicap- og psykiatriområdet

Individuel tilpasning

For nogle af ovenstående ydelserne gælder, at de vil kunne leveres i en form, der vil være ens i de fleste kommuner. Det gælder primært de ydelser, hvis levering har en kortere varighed.

For andre af ydelserne vil de skulle tilpasses lige præcis til den enkelte kommunes behov og ønsker. Dette sker i en dialog mellem kommunen og KLK, som går forud for iværksættelsen af ydelserne.

Når din kommune vælger KL's Konsulentvirksomhed, får I:

- Hele KL's erfaring og viden
- Fokus på de specifikke udfordringer i din kommune
- Projekter med konkrete vurderinger og anbefalinger til justering og optimering af økonomiske, organisatoriske og styringsmæssige forhold.
- Projekter, der er forankret i organisationen, så det efterfølgende ejerskab sikres

Få yderligere inspiration til styring på det specialiserede socialområde på KLK's hjemmeside: www.klk.kl.dk samt på hjemmesiden for KL's styrings- og effektiviseringsprogram: www.kl.dk/raaderum

Hvis du vil vide om Tilstandsrapport på det specialiserede socialområde kan du kontakte:

Chefkonsulent
Rune Ahlmann Nielsen
Tlf. 2974 1313

Hvis du vil vide om KLK's ydelser generelt kan du kontakte:

Chef for KL's Konsulentvirksomhed
Bente Buhl Rasmussen
Tlf. 4032 6183